

Bruksela, dnia 2.7.2019 r.
COM(2019) 334 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2017
(Streszczenie)

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ PODJĘTYCH W NASTĘPSTWIE WNIOSKÓW WYSUNIĘTYCH PRZEZ
PARLAMENT EUROPEJSKI W REZOLUCJACH W SPRAWIE ABSOLUTORIUM ORAZ PRZEZ RADĘ
W ZALECENIU W SPRAWIE ABSOLUTORIUM ZA ROK BUDŻETOWY 2017**

WPROWADZENIE

Dnia 26 marca 2019 r. Parlament Europejski – działając na zalecenie Rady – udzielił Komisji absolutorium za rok budżetowy 2017. W swojej rezolucji w sprawie absolutorium Parlament uwzględnił nie tylko zarządzanie finansami w ramach budżetu na 2017 r. oraz wyniki programów i strategii politycznych, ale również wkład Parlamentu Europejskiego w ustanowienie struktur należytego zarządzania finansami w Komisji i państwach członkowskich podczas kadencji parlamentarnej 2014–2019.

W tym okresie Parlament Europejski i Rada uznały istotne osiągnięcia:

- **większy nacisk na wyniki programów i strategii politycznych** w Parlamencie Europejskim, Radzie, Europejskim Trybunale Obrachunkowym i Komisji. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oceniła ramy wykonania budżetu UE jako najbardziej zaawansowane spośród jej członków. Komisja poprawiła swoją sprawozdawczość z wyników w swoich rocznych zintegrowanych sprawozdaniach finansowych i sprawozdawczości w zakresie rozliczalności. To większe ukierunkowanie na wyniki zostało odzwierciedlone w procedurze udzielania absolutorium, podczas której dyskusje w większym stopniu niż w przeszłości toczyły się wokół wyników osiągniętych w ramach budżetu UE;
- **Europejski Trybunał Obrachunkowy uznał stałą poprawę w zarządzaniu finansami UE**, wydając – po raz drugi od 1994 r., kiedy zaczął on sporządzać doroczne poświadczenie wiarygodności – opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności, a nie opinię negatywną;
- Europejski Trybunał Obrachunkowy ponownie wydał **pozytywną opinię pokontrolną dotyczącą rocznego sprawozdania finansowego na temat budżetu UE oraz dochodu**;
- **ogólny poziom błęd w zakresie wydatków spadł w roku budżetowym 2017 do 2,4 %** (w porównaniu z 3,1 % w 2016 r., 3,8 % w 2015 r. i 4,4 % w 2014 r.);
- **błąd nie miał istotnego wpływu na płatności** oparte na uprawnieniach (np. płatności związane z bezpośrednią pomocą dla rolników, studentów biorących udział w programie Erasmus, ze wsparciem budżetowym dla państw trzecich i z wynagrodzeniami pracowników UE), które stanowiły **ponad połowę płatności z budżetu UE w 2017 r.**;
- **uzgodniono nowe rozporządzenie finansowe UE** wprowadzające m.in. uproszczone zasady, wzmocnione podejście oparte na jednolitej kontroli oraz zwiększoną sprawozdawczość w zakresie rozliczalności.

Taki **pozytywny rozwój sytuacji odzwierciedla ciągłą i skuteczną współpracę** między Parlamentem Europejskim, Radą, Komisją i Europejskim Trybunałem Obrachunkowym.

Podczas debaty w czasie posiedzenia plenarnego, które odbyło się w dniu 26 marca 2019 r., Ayala Sender, sprawozdawca Parlamentu Europejskiego ds. absolutorium

dla budżetu ogólnego UE udzielanego Komisji i agencjom wykonawczym za 2017 r., podkreśliła wagę wspólnego uczenia się w celu zapewnienia, aby budżet Unii był wykonywany zgodnie z planem (pod względem priorytetów oraz legalności i prawidłowości).

Prezydencja Rady reprezentowana przez pana George'a Ciambę zauważyła, że „wydaje się, że Parlament Europejski i Rada zasadniczo mają takie samo podejście. Przyjmujemy z zadowoleniem dostrzegane przez wszystkich pozytywne zmiany i pragniemy obserwować, jak organy państw członkowskich, Komisja i Trybunał kontynuują oraz dalej usprawniają swoją rzetelną pracę. Musimy wysłać obywatelom Unii i podatnikom jasny sygnał, że fundusze UE są wykorzystywane w sposób odpowiedzialny i rozliczalny”.

Prezes Europejskiego Trybunału Obrachunkowego Klaus-Heiner Lehne stwierdził, że decyzje o udzieleniu absolutorium przyjęte przez Parlament Europejski nie są nigdy czekiem in blanco – są częścią dłuższego procesu współpracy.

Dzięki procedurze udzielania absolutorium wszystkie zainteresowane strony mogą rozważyć dotychczasowe zmiany, określić dobre praktyki oraz słabości w celu dalszego usprawniania zarządzania finansami i wydatkowania środków z budżetu UE w sposób, który przyniesie lepsze wyniki.

Wnioski wyciągnięte z przeszłości (np. dzięki procedurom udzielania absolutorium, pracom Europejskiego Trybunału Obrachunkowego i ocenom Komisji) uwzględniono w projektach wniosków Komisji dotyczących kolejnych wieloletnich ram finansowych w celu poprawy ram wykonania, dalszego uproszczenia zasad, odniesienia się do nowych wyzwań poprzez wprowadzenie nowoczesnych źródeł finansowania oraz wzmocnienia ochrony budżetu UE przed ogólnymi niedociągnięciami pod względem praworządności w państwach członkowskich.

W procedurze udzielania absolutorium za rok budżetowy 2017 Parlament Europejski i Rada wystąpiły do Komisji z wnioskami skupiającymi się na:

- wynikach programów i strategii politycznych;
- sprawozdawczości w zakresie rozliczalności, w tym metodzie obliczania poziomów błęd;
- absorpcji unijnego finansowania;
- innych kwestiach szczegółowych, m.in. konfliktach interesów.

W niniejszym sprawozdaniu, które stanowi część zintegrowanej sprawozdawczości finansowej i sprawozdawczości w zakresie rozliczalności za 2018 r., Komisja odnosi się do głównych wniosków wysuniętych w ramach procedury udzielania absolutorium. Bardziej szczegółowe odpowiedzi na konkretne wnioski wysunięte przez Parlament Europejski i Radę w ramach procedury udzielania absolutorium za 2017 r., w tym wnioski wysunięte w związku ze sprawozdaniami specjalnymi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, zostaną opublikowane na późniejszym etapie.

1. WYNIKI PROGRAMÓW I STRATEGII POLITYCZNYCH

Parlament Europejski i Rada podkreśliły, że **budżet UE na 2017 r. z powodzeniem wsparł realizację priorytetów i strategii politycznych UE**, uzupełniając zasoby państw członkowskich.

Według Parlamentu Europejskiego stało się tak szczególnie w przypadku „Horyzontu 2020”, Programu Unii Europejskiej na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME), Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, programów rozwoju obszarów wiejskich, a także Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz pomocy humanitarnej w 80 różnych państwach.

Parlament Europejski i Rada wezwały Komisję do poprawy sprawozdawczości dotyczącej sposobu wykorzystania informacji o wynikach. **Komisja przekazuje aktualne informacje o wynikach w swoich sprawozdaniach z wyników oraz zwiększa nacisk na jakość danych i sprawozdawczość w zakresie sposobu wykorzystania informacji o wynikach.** Na przykład wnioski z audytów dotyczących wyników obecnych programów, monitorowania programów i ocen śródkresowych uwzględnionych w kompleksowym przeglądzie wydatków towarzyszącym wnioskowi Komisji dotyczącym przyszłych wieloletnich ram finansowych i programów sektorowych mają na celu położenie większego nacisku na wyniki przyszłych programów. Wraz z przyjęciem rocznego sprawozdania z zarządzania i wyników w dniu 25 czerwca 2019 r. Komisja wdrożyła działania, aby w pełni zastosować się do wspomnianego wezwania.

Ponadto Komisja przekazała wyczerpujące informacje o wynikach każdego programu w dokumentach programowych towarzyszących wnioskowi w sprawie projektu budżetu UE na 2020 r. Informacje te mają być w założeniu wykorzystywane przez władzę budżetową w procesie podejmowania decyzji.

W odniesieniu do następnych wieloletnich ram finansowych Komisja zaproponowała położenie większego nacisku na wyniki we wszystkich programach przez wyznaczenie wyraźniejszych celów i skupienie się na mniejszej liczbie wskaźników wykonania zapewniających wyższą jakość. Ułatwi to monitorowanie i pomiar wyników oraz podjęcie odpowiednich działań.

Wniosek dotyczący następnych wieloletnich ram finansowych został uproszczony, liczba programów zmniejszona, a rozproszone źródła finansowania połączone w nowe, zintegrowane programy. Zaproponowano silniejsze powiązanie między europejskim semestrem a środkami z Funduszu Spójności, zaś nacisk w ramach wspólnej polityki rolnej zostanie przeniesiony ze zgodności i zasad na wyniki i wykonanie, np. poprzez wprowadzenie planów strategicznych dla państw członkowskich.

Główne wnioski Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące przyszłego kształtu polityki rolnej, spójności, polityki migracyjnej i badań naukowych wpisują się w trwające negocjacje dotyczące kolejnej generacji programów wieloletnich ram finansowych.

2. SPRAWOZDAWCZOŚĆ W ZAKRESIE ROZLICZALNOŚCI

Zintegrowana sprawozdawczość finansowa i sprawozdawczość w zakresie rozliczalności stanowi ważny element procesu rozliczalności finansów UE. Łączy ona obszerne informacje dotyczące wdrożenia, efektywności, wyników, należytego zarządzania finansami i ochrony budżetu UE. Obejmuje ona – zgodnie z rozporządzeniem finansowym z 2018 r. – końcowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe, sprawozdanie roczne z zarządzania i wykonania, sprawozdanie roczne dotyczące audytów wewnętrznych, długoterminową prognozę przyszłych wpływów i wypływów obejmującą kolejne pięć lat, ocenę finansów Unii opartą na uzyskanych wynikach oraz sprawozdanie dotyczące działań następczych podjętych po absolutorium.

Sprawozdawczość za rok budżetowy 2018 będzie obejmowała odniesienie się do szeregu wniosków wysuniętych przez Parlament Europejski i Radę, dotyczących m.in. długoterminowego prognozowania, sprawozdań z wykonania oraz przedstawiania poziomów błędu.

Komisja posiada solidny system zapewniania zgodności. W odniesieniu do każdego ze swoich departamentów przedstawia ona poziomy błędów w rocznych sprawozdaniach z działalności oraz dla wszystkich obszarów polityki – w swoim rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wykonania. Wspomniane poziomy błędów są obliczane według spójnej metody przy uwzględnieniu tego, że poszczególne obszary polityki różnią się pod względem ram prawnych, środowisk zarządzania i innych cech szczególnych. Wdrożono wieloletnie systemy kontroli wewnętrznej budżetu UE, aby zapobiegać błędom i wykrywać je przed dokonaniem płatności oraz dokonywać korekt w przypadku, gdy błędy zostaną wykryte po dokonaniu płatności. Komisja przedstawia zainteresowanym stronom pełny obraz, prezentując dwa wskaźniki: ryzyko w chwili dokonywania płatności (przed korektami) oraz ryzyko przy zamknięciu (po korektach). Celem Komisji, jako zarządcy funduszy unijnych, jest zapewnienie, aby po zamknięciu programu i przeprowadzeniu wszystkich kontroli pozostały poziom błędów utrzymywał się poniżej 2 %.

Komisja podejmie dalsze starania na rzecz poprawy i uproszczenia jej sprawozdawczości w rocznych sprawozdaniach z działalności każdego dyrektora generalnego, w dokumentach programowych towarzyszących projektowi budżetu oraz w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wykonania przyjętym przez Komisję. W tym kontekście Komisja bierze również pod uwagę zalecenia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

W odniesieniu do zidentyfikowanych niedociągnięć Komisja kieruje się zasadą pełnej przejrzystości. Są one przedstawiane w przejrzysty sposób w zastrzeżeniach poszczególnych dyrektorów generalnych w ich rocznych sprawozdaniach z działalności. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń dyrektor generalny ma także obowiązek każdorazowo stworzyć plan działania celem zaradzenia powiązanym niedociągnięciom. W kontekście zarządzania dzielonego stworzenie planów działania w związku z zastrzeżeniami zawartymi w rocznym sprawozdaniu z działalności danego dyrektora generalnego należy jednak do kompetencji państwa członkowskiego.

W rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wykonania uwzględnia się roczne sprawozdania z działalności, dokumenty programowe i sprawozdania oceniające.

Sprawozdania te są stale udoskonalane m.in. na podstawie informacji zwrotnych od Służby Audytu Wewnętrznego Komisji, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Parlamentu Europejskiego i Rady.

Ponadto Komisja stale prowadzi dialog z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym na temat możliwości poprawy metody oszacowywania i przedstawiania poziomów błędu, a także prezentacji wyników osiągniętych przez programy finansowane z budżetu UE.

W związku z wnioskiem złożonym zarówno przez Parlament Europejski, jak i Radę, dotyczącym **zobowiązań warunkowych** roczne sprawozdanie finansowe UE obejmuje szczegółowe informacje na temat istniejących zobowiązań, w tym ekspozycji budżetowej UE wynikającej z gwarancji budżetowych oraz gwarancji programów pomocy finansowej. Ponadto zgodnie z rozporządzeniem finansowym z 2018 r. od 2021 r. Komisja będzie przedstawiała ocenę stabilności poziomu tych zobowiązań w specjalnym dokumencie roboczym dołączonym do projektu budżetu.

W odpowiedzi na wnioski Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące sprawozdawczości z zakresu **finansowania związanego z kryzysem uchodźczym i migracyjnym oraz instrumentami finansowymi** w lutym 2019 r. Komisja przesłała do Parlamentu Europejskiego i Rady *Sprawozdanie z realizacji finansowania pozyskanego na potrzeby kryzysu migracyjnego i uchodźczego (2015–2017)* i będzie to robiła regularnie.

W nawiązaniu do wniosku o udzielenie **informacji na temat zamknięcia instrumentów finansowych** ujętych w wieloletnich ramach finansowych na lata 2007–2013 Komisja poinformuje o postępach poczynionych w kierunku zamknięcia programów operacyjnych na lata 2007–2013 zgodnie z obowiązującym prawodawstwem. Komisja przedstawi sprawozdanie dotyczące ostatecznych wyników zamknięcia okresu programowania w kontekście rocznych sprawozdań z działalności poszczególnych dyrekcji generalnych od roku sprawozdawczego 2018. Wspomniane sprawozdanie z zamknięcia okresu programowania obejmuje kwotę kwalifikowalną w chwili zamknięcia z podziałem na programy operacyjne, w tym w odniesieniu do instrumentów finansowych, jeżeli takie kwoty są dostępne. Zawiera ono również informacje na temat ewentualnych kwot odzyskanych z podziałem na programy operacyjne.

3. ABSORPCJA FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ

W swoim rocznym sprawozdaniu za 2017 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy skupił się na zobowiązaniach pozostających do spłaty (fr. *Reste à liquider*), które stały się później ważną kwestią w debacie dotyczącej absolutorium. **Zobowiązania pozostające do spłaty są to kwoty zaciągniętych zobowiązań, których jeszcze nie spłacono. Jest to automatyczna konsekwencja tego, że w wieloletnim budżecie zobowiązania są relatywnie równo rozłożone w czasie, natomiast płatności są skoncentrowane na etapie końcowym, ponieważ większość zobowiązań wiąże się z inwestycjami, na których ukończenie potrzeba czasu.** W przypadku projektów, których realizacja trwa kilka lat, zwykle istnieje opóźnienie czasowe między pierwotnymi zobowiązaniami a rzeczywistą płatnością. Opóźnienie czasowe

zależy głównie od czasu trwania finansowanych projektów i zasad mających zastosowanie do poszczególnych programów.

Parlament Europejski zwrócił uwagę na fakt, że zobowiązania pozostające do spłaty znacząco wzrosły m.in. z powodu późnego przyjęcia wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, trudności we wdrożeniu nowych wymogów oraz zmiany zasad umarzania w ramach polityki spójności z N+2 na N+3. Powyższe czynniki oraz wzrost poziomów płatności zaliczkowych przyczyniły się do wolniejszej absorpcji środków unijnych na początku obecnych wieloletnich ram finansowych. Komisja uważa, że terminowe przyjęcie kolejnych wieloletnich ram finansowych jesienią 2019 r. będzie miało kluczowe znaczenie dla uniknięcia powtórzenia takich problemów.

Rada wyraziła obawy co do ryzyka, że dostępne środki na płatności nie wystarczą, aby rozliczyć wszystkie wnioski o płatność pomimo wzrostu elastyczności budżetu służącej zaspokojeniu potrzeb ostatnich lat aktualnych wieloletnich ram finansowych. Skłoniło to Komisję do stałego udoskonalania zarówno oszacowań płatności, jak i mechanizmów monitorowania na potrzeby zarządzania tym ryzykiem, przewidywania uporządkowanego dokonywania płatności i zapewnienia przewidywalności wkładów krajowych.

Komisja stale monitoruje zmieniające się potrzeby w zakresie płatności w celu poprawy przewidywalności budżetowej i zarządzania czynnikami ryzyka budżetowego. Od 2015 r. Komisja przedstawia roczne prognozy długoterminowych potrzeb UE, które to prognozy od 2018 r. przyjęły formę rocznego sprawozdania dotyczącego prognoz w zakresie przyszłych wpływów do budżetu UE i wypływów z niego. Sprawozdanie to prognozuje płatności konieczne do pokrycia pozostających do spłaty zobowiązań podpisanych przez UE oraz płatności na nowe zobowiązania, które dopiero zostaną zaciągnięte w 5-letnim okresie, zgodnie z rozporządzeniem finansowym z 2018 r.

Głównym czynnikiem mającym znaczenie dla wiarygodności i stabilności prognoz płatności jest wdrażanie polityki spójności, na realizację której przeznaczają się obecnie około jedną trzecią budżetu UE i która stanowi największą politykę wydatków realizowaną za pomocą środków zróżnicowanych. Ponieważ jest ona wdrażana w trybie zarządzania dzielonego, tempo realizacji i prognozowania płatności zależy w dużej mierze od planowania państw członkowskich.

Celem Komisji w jej wniosku dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 było zapewnienie wystarczających pułapów płatności, a także bardziej stabilnego i przewidywalnego wykonywania rocznych budżetów. W szczególności pułapy płatności na lata 2021–2027 zaproponowano na poziomie wystarczającym, aby pokryć zobowiązania pozostające do spłaty z poprzednich lat oraz aby ograniczyć wzrost zobowiązań pozostających do spłaty, a także umożliwić płynne przejście na kolejną generację programów wydatków. W celu wsparcia bardziej stabilnego i przewidywalnego kształtowania się płatności Komisja zaproponowała dostosowanie konkretnych warunków realizacji polityki spójności (np. powrót do zasady umarzania N+2, niższy poziom płatności zaliczkowych, aby uniknąć kumulowania się odzyskanych środków i promować większe tempo wykonywania).

Komisja zaproponowała również utrzymanie mechanizmów łącznego marginesu na płatności i marginesu na nieprzewidziane wydatki, które można wykorzystać

w ramach ogólnego pułapu płatności wieloletnich ram finansowych na ten okres, aby zaradzić możliwym wzrostom i spadkom potrzeb w zakresie płatności. Instrumenty te okazały się przydatne do zarządzania płatnościami w okresie ram finansowych już w latach 2014–2020.

Ponadto **Komisja będzie nadal ściśle współpracowała z państwami członkowskimi**, aby zapewnić terminową absorpcję środków unijnych w wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020, i w znacznym stopniu wspierała państwa członkowskie także pod względem pomocy technicznej i usług doradczych w celu dalszej poprawy ich zdolności do wykonywania środków unijnych. W programach doświadczających trudności w obecnym okresie uwzględniono wnioski wyciągnięte z działań grupy zadaniowej ds. lepszego wdrażania (ustanowionej w celu skuteczniejszego wdrażania funduszy ESI z poprzedniego okresu). W celu poprawy sytuacji prowadzony jest intensywny dialog z zainteresowanymi państwami członkowskimi.

4. KWESTIE SZCZEGÓŁOWE

4.1 DOCHODY

Parlament Europejski zwraca uwagę, że DG ds. Budżetu drugi rok z rzędu zgłosiła **zastrzeżenie dotyczące kwoty tradycyjnych zasobów własnych zebranych przez Zjednoczone Królestwo** z tego powodu, iż państwo to nie udostępniło budżetowi Unii nieuiszczonych należności celnych za wyroby włókiennicze i obuwie. Parlament Europejski przyjmuje z zadowoleniem postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczęte przez Komisję w marcu 2018 r. w ramach działań następczych w odniesieniu do przypadku oszustw celnych.

Po podjęciu szeregu kroków prawnych i przeanalizowaniu odpowiedzi Zjednoczonego Królestwa otrzymanej w lutym 2018 r. Komisja przekazała sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w marcu 2019 r.

Od października 2017 r. organy Zjednoczonego Królestwa zaczęły stopniowo wprowadzać pewne środki zaradcze, których wdrożenia zażądała Komisja, jednak nadal odmawiają one przekazania należnych kwot tradycyjnych zasobów własnych do budżetu UE.

Analiza danych wykazała ostry spadek strat tradycyjnych zasobów własnych Zjednoczonego Królestwa od czasu wprowadzenia środków zaradczych.

Parlament Europejski wzywa również Komisję, aby w takich przypadkach potwierdzała wyraźną **potrzebę intensyfikacji współpracy między służbami celnymi w państwach członkowskich**, aby uniknąć szkody dla budżetu Unii i budżetów krajowych oraz dla unijnych norm produktów.

Komisja podejmuje działania mające na celu uniknięcie strat należności celnych. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że kontrole przeprowadzane przez państwa członkowskie nie są skuteczne i prowadzą do strat w tradycyjnych zasobach własnych, państwa członkowskie odpowiadają za te straty, a za płatności uiszczone

po terminie naliczane są bardzo wysokie odsetki. Komisja podejmuje działania natychmiast po wykryciu nieprawidłowości.

Odpowiedzialność za pobieranie należności celnych w dużej mierze spoczywa na państwach członkowskich. Dlatego też Komisja ściśle współpracuje z państwami członkowskimi, aby zapewnić jednolite stosowanie przepisów prawa celnego UE we wszystkich państwach członkowskich w celu ochrony interesów finansowych Unii.

Parlament Europejski wzywa również Komisję, aby **poprawiła swoje monitorowanie przepływów przywozu i dokonała przeglądu istniejących ram kontroli oraz lepiej dokumentowała ich stosowanie do weryfikacji dokonanych przez państwa członkowskie obliczeń średniej ważonej stawki** przedstawionej przez państwa członkowskie w ich sprawozdaniach dotyczących VAT.

Jeżeli chodzi o monitorowanie i eksplorację danych, ponieważ obroty handlowe rosną, a administracje celne mierzą się z ograniczeniami finansowymi, państwa członkowskie muszą bardziej niż kiedykolwiek polegać na zautomatyzowanej analizie ryzyka w przypadku najbardziej problematycznych przesyłek, ułatwiając jednocześnie legalny handel.

Wszystkie państwa członkowskie posiadają już dostęp do narzędzia zautomatyzowanego monitorowania handlu zagranicznego, które zapewnia im regularne aktualizacje dotyczące trwającej analizy przepływów przywozu oraz cen importowych, prowadzonej przez Komisję (eksploracja danych statystycznych). Aby wesprzeć państwa członkowskie w usprawnianiu ich działań kontrolnych, Komisja uzyska jednak w nadchodzących latach bardziej szczegółowe dane dotyczące przywozu w ramach nowego unijnego kodeksu celnego, ułatwiając tym samym szersze zastosowanie technik eksploracji danych.

Ramy kontrolne związane z obliczaniem średniej ważonej stawki są aktualnie poddawane przeglądowi, aby jeszcze bardziej ujednolicić dokumentację roboczą i listę kontrolną służącą weryfikacji średniej ważonej stawki VAT. Działania, do których wzywa Parlament Europejski, powinny zostać zrealizowane do końca 2019 r.

4.2 KONFLIKT INTERESÓW

W swojej rezolucji Parlament wzywa Komisję do podjęcia działań następczych w związku ze szczególnym przypadkiem domniemanego konfliktu interesów w Republice Czeskiej, jak również ogólnego poruszenia tej kwestii z państwami członkowskimi.

Rozporządzenie finansowe z 2018 r. obejmuje zaostrzone zasady w zakresie zapobiegania konfliktom interesów i zajmowania się nimi, które obowiązują od dnia 2 sierpnia 2018 r. Po raz pierwszy dotyczą one wyrażnie także państw członkowskich zarządzających środkami UE w ramach zarządzania dzielonego. Podczas serii spotkań z organami państw członkowskich w 2018 r. Komisja przekazała państwom członkowskim wytyczne dotyczące wdrażania tych zasad. Wszystkie państwa członkowskie poinformują Komisję o środkach wprowadzonych w celu zapewnienia przestrzegania nowych zasad. W dniu 10 kwietnia 2019 r.

zorganizowano konferencję poświęconą zarządzaniu konfliktami interesów. Komisja nadal udziela stosownych wskazówek.

W szczególnym przypadku dotyczącym Republiki Czeskiej przeprowadzono obszerne audyty w zakresie stosowania prawa unijnego i krajowego. Procedura audytu jest prowadzona przy pełnym przestrzeganiu mających zastosowanie zasad i terminów określonych w odpowiednich przepisach. Na potrzeby ochrony interesów finansowych UE oraz jako środek ostrożności nie dokonuje się obecnie żadnych mających znaczenie dla sprawy płatności z budżetu UE w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych do wyjaśnienia sytuacji. Komisja będzie na bieżąco informowała Parlament Europejski o sprawie, przy należyтым uwzględnieniu wymogów w zakresie poufności.

4.3 AGENCJE ZDECENTRALIZOWANE

W swojej rezolucji Parlament wzywa Komisję do monitorowania agencji działających w ramach działu 3 i wskazuje niedociągnięcia w zarządzaniu Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu.

Komisja nie odpowiada bezpośrednio za zarządzanie budżetem agencji zdecentralizowanych. Dlatego też Parlament Europejski podejmuje decyzję o udzieleniu absolutorium z wykonania tego budżetu osobno, aby odzwierciedlało to ich autonomię jako osobnych podmiotów prawnych. Zgodnie ze wspólnym podejściem do zdecentralizowanych agencji Komisja monitoruje jednak, czy agencje te działają zgodnie z zasadami i interesami Unii.

Wraz z wejściem w życie nowego rozporządzenia w sprawie ram finansowych w maju 2019 r. wzmocniono mechanizmy takiego monitorowania. Zgodnie z nowymi zasadami wspomniane agencje są zobowiązane do: skutecznej kontroli wewnętrznej opierającej się na ramach kontroli wewnętrznej określonych przez Komisję na potrzeby jej własnych służb; opracowania systemu kontroli wewnętrznej, aby ograniczać konkretne ryzyko związane z działalnością biur zlokalizowanych poza siedzibą główną; uwzględnienia w dokumencie programowym strategii zapobiegania powracaniu problemów, które doprowadziły do wydania krytycznych zaleceń z audytu; oraz udzielania informacji na temat skuteczności i wydajności systemu kontroli wewnętrznej. Tak jak w przeszłości, agencja przedstawia w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności informacje na temat działań następczych podjętych w związku ze wszystkimi zaleceniami z audytu wewnętrznego/zewnętrznego oraz, przekazuje stosowne informacje zarządowi, w którym reprezentowana jest Komisja.

Pozostałe środki obejmują m.in. obowiązek agencji dotyczący niezwłocznego zgłaszania zarządowi nieprawidłowości i nadużyć finansowych stwierdzonych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, Służbę Audytu Wewnętrznego i OLAF. Komisja ma prawo otrzymać wszelkie niezbędne informacje związane z budżetem.

Komisja bardzo poważnie traktuje i nadal tak będzie traktować sytuację dotyczącą zarządzania Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu.

W 2018 r. Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu sporządził plan działania mający na celu zaradzenie niedociągnięciom w jego systemach zarządzania i kontroli i go aktywnie realizuje, regularnie składając sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu.

Komisja wspiera Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, służąc doradztwem i wiedzą ekspercką w zakresie podejmowanych działań (szczególnie z obszaru udzielania zamówień publicznych, kwestii budżetowych i rekrutacyjnych).

Parlament przyjął z zadowoleniem plan działania oraz środki przyjęte przez Urząd.

Przedstawiciel Komisji w zarządzie agencji będzie nadal monitorował, czy agencja realizuje plan działania, tak aby wyeliminowano wcześniejsze niedociągnięcia, a wszelkie potrzebne środki zostały wdrożone.

4.4 EUROPEJSKI FUNDUSZ NA RZECZ INWESTYCJI STRATEGICZNYCH (EFIS)

Parlament Europejski wezwał Komisję do zapewnienia, aby organy zarządcze EFIS uwzględniały przy podpisywaniu umów pożyczki odpowiednią równowagę geograficzną oraz informowały Parlament o poczynionych postępach.

EFIS kieruje się zapotrzebowaniem, ale wytyczne inwestycyjne EFIS przewidują, że podjęte zostaną starania na rzecz zapewnienia, aby pod koniec okresu inwestycyjnego objęto szeroki zakres regionów, unikając nadmiernej koncentracji geograficznej. Komisja oraz Europejski Bank Inwestycyjny wprowadziły szereg środków, aby zapewnić odpowiednią równowagę geograficzną. Środki te opierają się na zmienionym rozporządzeniu w sprawie EFIS (EFIS 2.0). Obejmują one między innymi:

- lepiej ukierunkowane lokalne działania informacyjne poprzez wzmocnioną współpracę z krajowymi bankami prorozwojowymi, w tym przez tworzenie platform inwestycyjnych i modeli wzmocnionej współpracy (np. platforma Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego i krajowych instytucji prorozwojowych dotycząca kapitału własnego);
- ułatwienie połączenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz EFIS;
- wzmocnioną rolę centrum doradztwa, aby ułatwić tworzenie i opracowywanie projektów, szczególnie w słabiej rozwiniętych regionach i regionach w okresie przejściowym.

Ponadto Komisja, Europejski Bank Inwestycyjny i rada kierownicza EFIS regularnie monitorują rozmieszczenie geograficzne inwestycji wspieranych przez EFIS. Aby zwiększyć przejrzystość i rozliczalność, w miesięcznych sprawozdaniach publicznych z operacji przeprowadzonych przy wsparciu EFIS oraz rocznych sprawozdaniach z wdrażania dotyczących EFIS uwzględnia się informacje na temat rozmieszczenia geograficznego.

4.5 WYZNACZANIE URZĘDNIKÓW WYŻSZEGO SZCZEBLA W INSTYTUCJACH UNII

Parlament Europejski wzywa Komisję i inne instytucje Unii, aby w stosownych przypadkach przeprowadzały przegląd procedur mianowania i wprowadzały dodatkowe środki w celu udoskonalenia tych procedur pod względem przejrzystości,

sprawiedliwości i równości szans. Obrady międzyinstytucjonalnego okrągłego stołu zorganizowane we wrześniu 2018 r. były owocne i umożliwiły przedstawicielom instytucji na poziomie politycznym lub poziomie kadry kierowniczej wyższego szczebla podzielić się swoimi sposobami realizowania procedur. Potwierdzono wtedy, że sposoby wdrażania zasad przez poszczególne instytucje odpowiadają celom i potrzebom i że w dużym stopniu stanowią również wspólną najlepszą praktykę. Wszystkie instytucje mają ten sam cel – rekrutować, mianować i awansować utalentowane osoby zgodnie z ich umiejętnościami, kwalifikacjami i doświadczeniem. Komisja podejmie odpowiednie działania następcze, jednocześnie podkreślając, że tak jak wszystkie instytucje działa autonomicznie w ramach przyznanych jej w Traktatach uprawnień oraz obowiązującego prawa. Obejmuje to uprawnienie do podejmowania decyzji co do jej wewnętrznej organizacji, jej regulaminu i realizowania jej uprawnień jako organu powołującego zgodnie z regulaminem pracowniczym.

5. PODSUMOWANIE

Komisja uznaje procedurę udzielania absolutorium za kluczową pod względem rozliczalności dla należytego zarządzania finansami UE.

Komisja dołoży wszelkich starań, aby przyczynić się do stałej i skutecznej współpracy z Parlamentem Europejskim, Radą i Europejskim Trybunałem Obrachunkowym w zakresie zarządzania środkami unijnymi.

Jest zaangażowana we wdrażanie głównych zaleceń i wniosków przedstawionych w ramach procedury udzielania absolutorium. Niektóre zostały już w pełni zrealizowane, realizacja innych trwa.

Następne wieloletnie ramy finansowe stwarzają dobrą sposobność do uwzględnienia wyciągniętych wniosków oraz m.in. dalszego uproszczenia zasad i udoskonalenia ogólnych ram wykonania. Osiągnięcie porozumienia w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 jesienią 2019 r. będzie miało kluczowe znaczenie dla starań na rzecz zapewnienia terminowego rozpoczęcia wdrażania polityki UE.

* * *